

Iubhaile Órga An Athar Colm

Is ócáid áthais is comhghairdis dúinn sa bpobal seo go bhfuil an tAthair Colm Ó Ceannabháin ag ceiliúradh a Iubhaile Órga. Tá leathchéad bliain caite aige ina shagart, bail ó Dhia is ó Mhuire air. Corr-uair a thárlaíonn a leithéid i bpobal. An rud is annamh, is iontach.

Rugadh Colm, mac le Páraig Ó Ceannabháin agus Máire Ní Chonghaile as na hAille, ar 3/3/1928 agus bhaist an tAth Liam Ó Catháin é i Séipéal Naomh Ainnín an Chnoic ar an 4/4/1928 in éineacht le beirt pháistí eile as an bpobal. Buaileadh branda Chríost ar an triúr, rinneadh páirteach i sagartacht Chríost iad ar an lá.

Tá sé ráite sa seanfhocal go bhfuil sé deacair an slat a chruann le haois a shníomh ina gad. Fáisceadh Colm as teaghlach agus as baile a raibh meas ar chreideamh agus ar chleachtadh creidimh agus muinín láidir ag a mhuintir as Dia.

“Thuas atá an Chabhair – anuas atá a haghaidh”.

Is goire Cabhair Dé ná an doras; Tá Dia láidir agus Máthair mhaith aige”. B’shin í an ghnáthchaint a bhí le cloisteáil sa mbaile agus an teagasc céanna faoi Ghrá Dé agus grá na gcomharsan le fáil ag an scoil. Ag breathnú siar ar an gcomhluadar as ar fáisceadh Colm ní hiontas ar bith go mbeadh smaointe faoi sheirbhís do Chríost agus dá Eaglais ag snámh trí intinn an bhuachalla óig ag éirí aníos i gcomhluadar freastalachta. Mhéadaigh an dúil, an fonn chun freastalachta ar an duine óg i rith na mblianta i gColáiste Iarfhilatha mar scoláire agus bhí sé de mhisneach aige an ghairm ó Dhia chun a bheith ina shagart a chur chun cinn agus a fhorbairt ar feadh na seacht mbliana a chaith sé ina ábhar sagairt i gColáiste Mhá Nuad. Oirníodh ina shagart é agus chuir sé cóta bán Chríost air féin leathchéad bliain ó shin go ham seo le freastal ar phobal Dheoise Thuama.

Bhí sé féin agus tríocha de na sagairt a hoirníodh ar an lá céanna leis ar ais i Má Nuad arís i mbliana ag ceiliúradh a Iubhaile Órga agus ag gabháil buíochais do Dhia na Glóire faoi na grástaí agus buanna a bronnadh

orthu le freastal ar an ngairm sagartóireachta a fuair siad ó Dhia. Tá sé ar ais ag a phobal féin anois agus an phribhléid tugtha dúinn bheith ag ceiliúradh a Iubhaile Órga leis agus ag glacadh buíochais le Dia faoi sheirbhís Choilm mar shagart ar feadh leathchéad bliain i ndeoise Thuama. “Is fearr an ghaisce a mhaítear ná an ghaisce nach ndéantar” agus ar an nóta sin breathnaigh siar ar sheirbhís an Athar Choilm.

Tús a Shaoil

Chaith sé tús a shaoil i gColáiste Iarfhilaithe lena shaibhreas creidimh, teanga agus cultúir a roinnt le scoláirí Thuama. Is iomaí sin duine a labhraíonn Gaeilge le canúint Chonamara anois a d’fhoghlaim siad ó bhéal Choilm agus is iomaí sin leathchois a buaileadh ar chlár agus is iomaí sin clár a lúbadh faoi thorann na ndamhsóirí mar gheall ar an gcleachtadh a tugadh do dhaoine óga lena gcur faoi réir le haghaidh fleánna, is feiseanna. Mar gheall ar a scil féin i liathróid láimhe agus cúrsaí peile – sé fhéin is Sean Purcell a ghruaigh Craobh Hogan na hÉireann do Choláiste Iarfhilatha i 1947 – bhí sé in ann dul i bhfeidhm ar dhaoine óga ag éirí aníos agus iad a striúriú le bealach Chríost a chleachtadh.

Cuireadh siar go Cill Chiaráin ina

dhiaidh sin é agus níl le déanamh agat ansin le toradh a chuid oibre a fheiceáil ach breathnú timpeall agus feicfidh tú halla mór Chiaráin a thóg Colm le freastal ar Phobal Chill Chiaráin.

I ndiaidh Chill Chiaráin cuireadh go dtí An Chrois é, i gCo. Mhaigh Eo, mar Shagart Paróiste. Níor lig sé a mhaidí le sruth ansin ach oiread agus chuir sé slacht is athchóiríú ar an seanséipéal is ar theach an tSagairt.

Foireann Peile Micheál Breathnach 1952 ar a raibh an tAth Colm Ó Ceannbháin

Ar chúl ó chl: Maurice Kavanagh, Máirtín Ó Cualáin, Colm Ó Ceannbháin, Maidhceo Sailí Ó Flatharta, Paddy (Mheait) Mac an Iomaire, Colm Mhicilín ??, Cóilín Mac Donncha, Lorcán Ó Cualáin, Tomás Ó Conghaile;

Chun tosaigh, ó chl: Seamus Gilroy, Peety Ó Sé, Willy Pháidín Mac Donncha, Máirtín Ó Márta, Tomás Mac Donncha, ? O'Donnell agus Peait (Thaidhg) Ó Conaire atá sa bpictiúr beag thíos ar chl.

Ní raibh sé ach roinnt bheag de bhlianta ina shagart Paróiste ar an gCeathrú Rua agus leag sé go talamh an seanteach don shagart Paróiste agus chuir ceann nua as an bpíosa ina áit.

Cé go raibh a scileanna in obair thógála cruthaithe go maith aige, 'sí an oíche agus an ócáid is mó a chuirfeadh gliondar ar Cholm, an oíche faoi Nollaig agus faoi Cháisc is séipéal na Ceathrún Rua lán go doras ag an bpobal ag searmanas an Athmhuintearais. D'fheicfeá an gáire le sásamh intinne céanna ar a bhéal is atá le feiceáil fós ar a bhéal i seanphictiúir de fhoireann Mhicheál Breathnach théis Craobh an Chontae a bhuachtáil.

Tá obair mhór déanta ag an Ath. Colm ar an Tulaigh cheana féin ach ba dheas uaidh filleadh ar a dhúchas nuair ba léir nach raibh sagart ar bith eile ann le teacht ann. In áit a mhaidí a ligean le sruth tar éis leathchéad bliain de sheirbhís sa deoise níor chuimhnigh sé ar éirí as mar sí seirbhís freastalachta an manaigh atá sa bhfear.

Déanaimis uilig comhghairdeas le Colm ar cheiliúradh a Iubhaile Órga. Guímis fad saoil air, sláinte an bhradáin agus dea-thoradh ar a chuid oibre i bpobal Colm Cille ar an Tulaigh.

Tá sagairt gann sa deoise faoi láthair. Tá an fómhar fairsing ach an Meitheal Oibre beag. Guígí Máistir an Fhómhair tuilleadh a chur amach le fómhar Dé a bhaint.

Indreabhán, Co. na Gaillimhe
Fón: 091-593301 Facs: 091-593303

Troscán & Soláirtí Oifige

